

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Lucie JAŠKOVÁ**

Vysoká škola: Pedagogická fakulta JU

Katedra českého jazyka a literatury

Aprobace: čeština - němčina

Datum odevzdání posudku: 1. května 2009

Recenzent*]

Vedoucí*] diplomové práce

doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jazyková analýza mravoučných příběhů Antonína Borového

Diplomová práce se zabývá osobností učitele a hudebníka ve Zlaté Koruně Antonína Borového a jeho sbírkou mravoučných příběhů, kterou vydal u V. M. Krameria pod názvem *Zrcadlo příkladů k naučení a obveselení...* v roce 1794. Digitální kopii jinak již téměř nedostupného exempláře Borového příběhů diplomantka získala z oddělení starých tisků plzeňské vědecké knihovny.

Teoretickou kapitolu k vývoji mluvnictví od humanismu do počátku Národního obrození uspořádala tak, že v ní do přehledných tabulek konfrontačně shromáždila příznakové fonologické a morfologické jevy, ke kterým nejvýznačnější gramatikové vyjadřovali své postoje. Tím si zároveň vymezila okruh jevů, na které ve své analýze textu z konce 18. století zaměřila pozornost. Z dostupné literatury získala informace o osobnosti A. Borového. Provedla několikastupňovou excerpci vztahující se k pravopisu, hláskosloví a tvarosloví spisu, poté se zaměřila i na lexikální jednotky, které excerpovala podle předem stanovených kritérií.

Praktická část začíná analýzou pravopisné stránky Borového *Zrcadla*. Tato kapitola je nejrozsáhlejší. Podrobně se věnuje způsobům záznamu jednotlivých samohlásek a v jejich rámci pravopisu *i/y*, psaní souhlásek a souhláskových skupin, pravopisu velkých písmen, kvantitě. Neopomněla zhodnotit stupeň rozvoje interpunkce v této době. Druhá kapitola je věnována hláskoslovné stránce textů z konce 18. století. Ze závěrů vyplývá, že v psaném projevu Antonína Borového převažují podoby a tvary, jež svědčí o udržování kontinuity s tradovaným územ humanistickým. Tento fakt diplomantka bezpečně dokládá z textu. V tvaroslovné části sledovala příznakové koncovky ohebných slovních druhů, zejména u substantiv všech rodů, dále si všímala jejich slovtvorné utvářenosti; podobně postupovala u adjektiv, zájmen a sloves. Vše hodnotila statisticky a názorně zachycovala v grafech a tabulkách. Jako obtížnější se jevila lexikální stránka textu. Zajímavá je část zabývající se výrazy synonymními, protože jejich soubor přispěl k vytvoření obrazu o autorově slovní zásobě a její pestrosti. Autorka si všimla slovní zásoby také z hlediska její závislosti na tematické výstavbě příběhů.

Práce má bez příloh 173 stran a představuje komplexní lingvistickou analýzu pravopisné, hláskoslovné, tvaroslovné i lexikální stránky textů A. Borového. Připojena je též charakteristika jejich tematické výstavby. Důkladná analýza textů z konce 18. století, které bylo po stránce jazykové i literární hodnoceno jako úpadkové, vede autorku k odlišnému zjištění. Konstatuje, že Borového dílo je po jazykové stránce vyhovující a poměrně vyspělé. Zhodnotila také výchovné zaměření těchto textů, které nevznikly náhodně, ale záměrně, v duchu národně vzdělávacího programu, který prosazoval Borového přítel V. M. Kramerius. Také formální úprava práce je velmi zdařilá, překlepy jsou výjimečné.

Diplomantka prokázala schopnost samostatně a tvořivě pracovat jak s odbornou literaturou, tak s jazykovým materiálem z 18. století. Od analýzy dospěla k přesvědčivé syntéze na základě dedukce a konfrontace. Třetí výtisk její práce bude darován i s kopií Borového knihy do oddělení starých tisků pobočky českobudějovické SVK ve Zlaté Koruně. Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích

dne 1. května

2009

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------